

Förlustavdrag – ”carry back” – i Västtyskland

Av Bo G. Sandström

I Västtyskland medges, som i flera andra länder, resultatutjämning mellan skilda räkenskapsår på sådant sätt att förlust får avdragas från efterföljande års vinst och att sådant avdrag får göras under en tid av fem efterföljande år (carry forward). Däremot har man inte medgivit att avdrag för förlust får föras bakåt i tiden (carry back). Detta har emellertid länge krävts från det västtyska näringslivets sida och frågan har kommit att spela en anmärkningsvärd roll i den senaste tidens konjunkturdebatt. CDU/CSU tog upp frågan om carry back till omröstning i förbundsdagens finansutskott, men förslaget avvisades med 12 röster mot 12.

I förbundsrådet har delstaten Bayern framlagt ett i detalj utformat förslag om carry back, något som är särskilt anmärkningsvärt, eftersom delstaternas skattemyndigheter – framför allt av administrativa skäl – intagit en skeptisk attityd till denna form av resultatutjämning. I nyssnämnda förslag motiveras införandet av carry back bl a med att företagens benägenhet att investera är en avgörande faktor för det kommande konjunkturförloppet och att det därför vore nödvändigt att öka denna investeringsbenägenhet samt att skapa förutsättningar för investeringar, som ökade produktion och sysselsättning. Till dessa åtgärder hör enligt motiveringen införandet av carry back. Investeringspremier medför ingen verklig hjälp för företag, som på grund av svag likviditet inte kan företa nyinvesteringar. Inte heller skattemässiga lättnader har några verkningar, om man i brist på rörelsevinst inte har att betala någon inkomstskatt. Däremot innebär carry back i en förlustfas en finansiell hjälp genom att företaget får tillbaka redan betalade inkomstskatter och är på så sätt även ägnad att säkerställa företagare från konkurs och att bevara ekonomiska värden. En gynnsam, ekonomisk tillväxt möjliggörs just genom riskvilliga investeringar och om det finns en möjlighet att utjämna eventuellt uppkommande förluster med tidigare års vinster, ökas företagets villighet att ta risker, samtidigt som näringslivets ekonomiska tillväxt ökas.

Ur administrativ synpunkt torde inga hinder föreligga mot införandet av carry back. De föreslagna bestämmelserna är så avfattade, att man inte behöver bryta upp redan lagakraftvunna taxeringar. Carry back medges nämligen vid de löpande taxeringarna genom en fiktiv tillbakaräkning på föregående år. På detta sätt skulle, så långt möjligt, ett företags korrekta vinst underkastas beskattning, varvid man med den verkliga vinsten skulle förstå den vinst, som

ett företag ernår från det att rörelsen tar sin början och fram till dess avslutande. Uppdelningen av räkenskaperna i delperioder är tillkommen bland annat i beskattningssyfte. För att råda bot på de oriktigheter i beskattningen som blir en följd härav är det därför skäligt att införa en interimistisk förlustberäkning, som då också måste omfatta tidigare år. Frågan om man, utifrån synpunkten av beskattning av totalvinsten, kan rätta till en oriktig taxering, beror enligt gällande rätt av, om företaget under kommande fem år kan ernå en tillräcklig vinst och därigenom blir en substansbeskattning ofta – särskilt i tider av nedåtgående konjunkturer – oundviklig. Detta strider mot inkomstskatternas syfte, eftersom detta är att utta skatt av företagets vinst men inte av deras förmögenhet. Införandet av carry back är ägnat att betydligt reducera storleken av dessa problem, vartill kommer att detsamma också motsvarar den rekommendation i frågan, som lämnats av förbundsfinansministeriets vetenskapliga råd samt av skattereformkommittén.

Även förbundsdagens FDP-fraktion har anslutit sig till tanken på införandet av carry back, om än begränsat till ett belopp om 5 miljoner DM samt till endast ett tidigare år.